

JUDr. Petr Čech, LL.M., Ph.D.
katedra obchodního práva PF UK

Posudek k diplomové práci Vladislavy Petráskové na téma „Odstoupení spotřebitele od smlouvy uzavřené prostřednictvím prostředku komunikace na dálku“

Rozsah práce: 82 tiskových stran
Datum odevzdání práce: 5. listopadu 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka zvolila relativně tradiční téma, které nicméně neztrácí nic na své aktuálnosti, zvláště zásluhou neutuchajícího vývoje legislativního i judikatorního, a to jak na unijní, tak národní úrovni. Pokládám tudíž za potřebné je průběžně odborně rozpracovávat.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné. Pojí se k němu sice slušný okruh odborných pramenů, jak tuzemských, tak zahraničních, ne všechny však zdaleka zohledňují poslední vývoj legislativní i judikatorní, v části matérie se tak diplomantka musela zorientovat na vlastní pěst. Potřeba pracovat s cizojazyčnými prameny dále zvyšovala náročnost přípravy. Stejně tak nezbytnost proniknout do přesahů obecně civilistických, zvláště obligacních.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomantka si vytkla cíl nastolené téma komplexně analyzovat, resp. poskytnout jeho ucelený výklad. Domnívám se, že tohoto cíle dosahuje.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předloženého díla se zdá zřejmá. Nemám důvod pochybovat, že je výsledkem diplomantčiny samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Struktura práce je vystavěna přehledně. Úvod nastiňuje cíle diplomantčiny práce, závěr rekapituluje její hlavní zjištění. Jádro práce diplomantka člení do pěti kapitol, které na sebe systematicky navazují. Veškeré analýzy diplomantka podřizuje vymezenému účelu a cíli svého bádání. Z hlediska struktury bych možná pasáž o pramenech právní úpravy (kapitola 2) předřadil před analýzu vlastní matérie (vymezení pojmů v kapitole 1) a samostatnou kapitolu 5 věnovanou unijní a tuzemské judikatuře bych rozpustil do jednotlivých kapitol, které analyzují otázky, k nimž se tato judikatura váže. Diplomantka se ostatně o většině z pojednávaných rozhodnutí v těchto kapitolách i zmiňuje, takže informaci o nich v práci částečně zdvojuje. Podobně zčásti (a dle mého zbytečně) dubluje analýzu práv a povinností, které podnikateli, resp. spotřebiteli plynou z odstoupení, v podkapitole 4.2 a 4.3, pokaždé jen z opačného pohledu.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Okruh použitých pramenů odráží stěžejní tuzemská díla, která se váží k tématu práce a k jeho aktuálně platné a účinné úpravě, a zahrnuje i několik zdrojů zahraničních, z nichž diplomantka čerpala závěry z prostředí jiných členských států, resp. reglementace unijní. Dle mého tento okruh mohl být o něco širší, a to v obou zmíněných segmentech. Oceňuji slušné

zohlednění judikatury, jakož i důslednou práci s poznámkovým aparátem. Ve vztahu k němu diplomantce vytýkám snad jen opakované plné citace odkazovaných děl.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Většinu pasáží práce pokládám za poměrně popisnou. Přináší spíše faktografickou informaci než hlubokou odbornou analýzu. Předkládaná fakta diplomantka (až na výjimky) nijak nehodnotí, nezaujímá k nim postoj. Vlastní (a dle mého názoru i zdařilou) argumentaci a hlubší analýzu nabízí prakticky jen v otázce nejlevnějšího způsobu dodání zboží (od str. 64). Přitom srovnatelný rozbor by zasloužila i řada dalších, často i vrcholně praktických, jako například co ještě pokládat za nakládání se zbožím jinak, než je nutné k tomu, aby se spotřebitel seznámil s jeho povahou, vlastnostmi a funkčností dle § 1833 ObčZ, a to i ve světle nedávného vývoje ustanovení či stěžejního rozhodnutí Nejvyššího soudu, které se k němu pojí. Ocením, jestliže takovou analýzu diplomantka doplní alespoň v průběhu ústní obhajoby. Z práce je nicméně patrná dobrá diplomantčina orientace v materii.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je standardní.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Práce vykazuje vysokou jazykovou i stylistickou úroveň. Pravopisné chyby ani překlepy jsem v ní nezaznamenal. Na výši je rovněž diplomantčino odborné vyjadřování. Vytkl bych snad jen používání zkratk pro označení právních předpisů v souvislém textu (tedy nikoliv při citaci konkrétního ustanovení), ale také přejímky celých znění platných a účinných ustanovení těchto předpisů.

4. Případná další vyjádření k práci

V práci jsem narazil na některé dílčí věcné nepřesnosti či nesprávnosti. Na str. 7 diplomantka zmiňuje „úvodovou zprávu“. Na str. 12 vedle smlouvy kupní zvláště pojednává o smlouvě o dodání energií. Znamená to, že ji kvalifikuje jako samostatný smluvní typ, odlišný od smlouvy kupní? Nejsem si jist správností teze na str. 17 o tom, že soukromoprávní ochrana spotřebitele „vyžaduje aktivní přístup spotřebitele k věci“. Přesvědčivě nevyznívá ani diplomantčino tvrzení na str. 20, dle něhož od smlouvy lze odstoupit jen v případech stanovených zákonem či smlouvou, „aby nedocházelo ke zneužití tohoto práva“. Na str. 21 diplomantka vysvětluje, jak právní úprava zjednodušuje spotřebiteli odstoupení mimo jiné tím, že na něj neklade nároky ohledně formy a obsahu (v podobě požadavku na uvedení důvodu) takového odstoupení. Mohla by ale vysvětlit, čím se tento přístup liší od obecného práva závazkového? Je v něm snad situace (pokud jde o obě nastolené otázky) odlišná? Na str. 55 (zřejmě přehlédnutím) diplomantka pravidlo ukládající podnikateli povinnost vrátit spotřebiteli přijatá plnění ve měně, ve které byla poskytnuta, ilustruje na příkladu, ve kterém spotřebitel uhradil 30 liber a podnikatel mu smí vrátit 30 euro, nikoliv však ekvivalent v korunách. Atd. Ve výčtu bych mohl pokračovat, pro účely tohoto posudku to však nepokládám za nezbytné. Uvítám, jestliže zmíněná tvrzení diplomantka upřesní či uvede na pravou míru v průběhu ústní obhajoby.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Dle textu ad 3.E. a 4. výše.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Vzdor popsaným dílčím výhradám práci hodnotím jako slušně zpracovanou a v každém případě způsobilou obhajoby. Její výsledné hodnocení ponechávám závislým na průběhu této obhajoby, předběžně nicméně nevyklučuji ani klasifikovat ji stupněm „výborně“.

V Praze dne 15. ledna 2025

JUDr. Petr Čech, LL.M., Ph.D.